

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Март 2022

10(4)

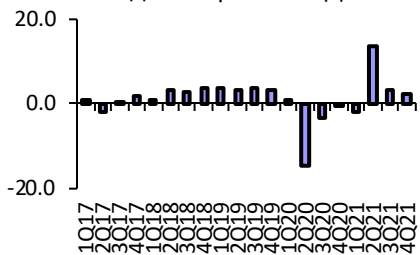
Во четвртиот квартал од 2021, **БДП се зголеми за 2.3%** на годишна основа, со што целата 2021 заврши со раст на БДП од 4%. **Овој раст е целосно во линија со проекцијата од Finance Think од 4.1%**. Остварениот раст е резултат на понатамошната пост-пандемска консолидација на економските текови, остварен на стабилизирани основа од истиот квартал од претходната година. Според дејности, растот произлегува од подобрите остварувања кај услугите, и посебно оние кои беа под директен удар на пандемијата: **трговијата, транспортот и хотелиерството (9.2%)**. Додека, падот на **преработувачката индустрија (-4.8%)** продолжи (иако на висока споредбена основа), поради изразените неизвесности сврзани со ребалансирањето на глобалните пазари на стоки и импликациите за синџирите на снабдување. Сврзано со ова, **извозот (1.8%)** бележи стагнација, но **брuto инвестициите (21.1%)** бележат значајно закрепнување. Порелаксираното трошење во однос на 2020 и растот на платите ја поддржаа **приватната потрошувачка (5.7%)**, додека **јавната потрошувачка (6.5%)** го одржа темпото на поддршка на пост-пандемското здравување, што е во линија со продлабочувањето ја буџетскиот дефицит во однос на привичните проекции (првична проекција 4.9%, а остварување од 5.3% од БДП).

Невработеноста во четвртиот квартал од 2021 понатамошно благо се намали, на 15.2% од претходните 15.7% (К3-2021). Но, **се намали и вработеноста, од 47.4% на 47.3%**. Овие остварувања се резултат на повторното пасивизирање на населението (помеѓу два квартала, близу 8,000 лица престанале активно да бараат работа).

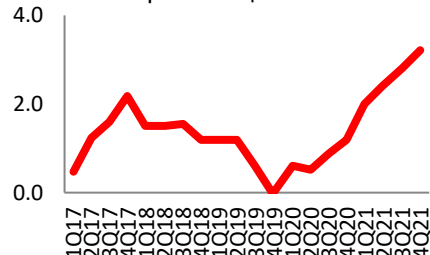
Неизвесноста во економијата се засили на почетокот на 2022 година, како резултат на зголемените притисоци од цените на храната и енергијата на глобално ниво. Притисоците врз цените и изгледите за растот дополнително се влошија со инвазијата на Руската Федерација врз Украина на 24 февруари 2022. Во услови на неизвесност околу времетраењето и интензитетот на руско-украинскиот конфликт, како и околу можните ефекти од наметнатите санкции врз Руската Федерација за пазарите на енергенси, изгледите за растот на македонската економија во 2022 се **изразено надолни**, односно претходната **проекција за 2022 од 4%** станува нереална во новите околности. Нова проекција за растот Finance Think ќе објави во јуни 2022.

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

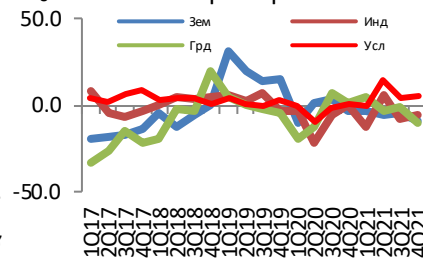
Годишен раст на БДП

Пораст на цените

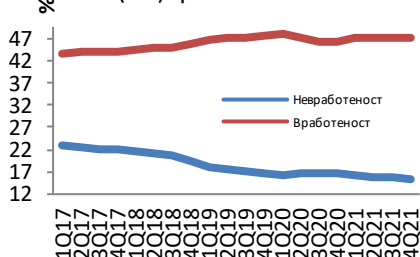

Секторски раст

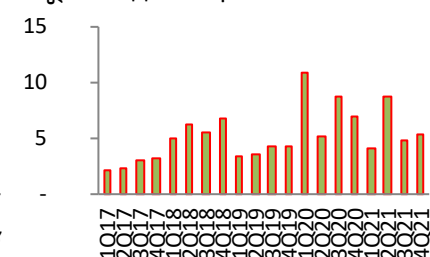

ПАЗАР НА ТРУД

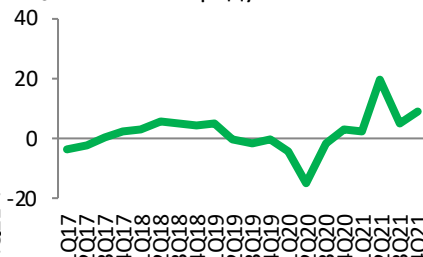
(Не)вработеност

Годишен раст на плати

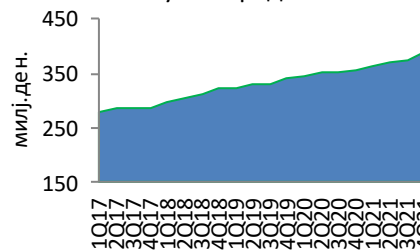

Раст на продуктивност

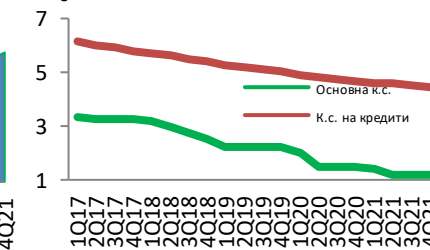

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

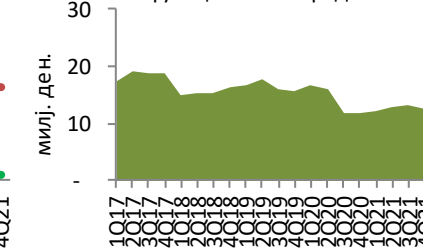
Вкупни кредити

Каматни стапки

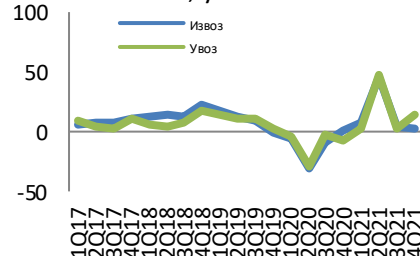

Нефункционални кредити

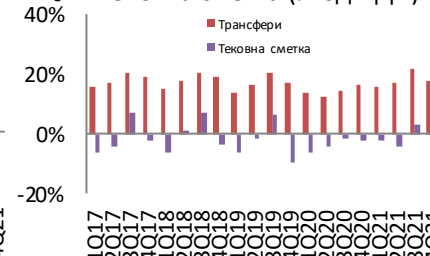

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

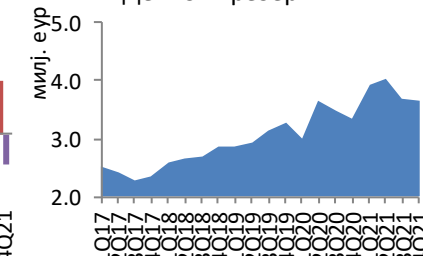
Раст, увоз-извоз

Тековна сметка (% од БДП)

Девизни резерви

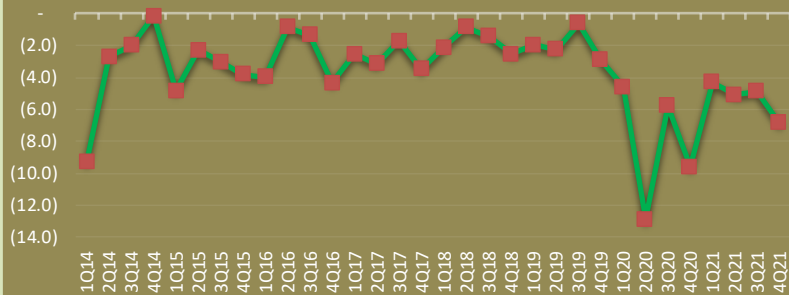
Годишен раст, %	2Q2021	3Q2021	4Q2021
БДП ЕУ 27	13.2	3.9	4.8
БДП Северна Македонија	13.4	3.0	2.3
Годишен раст, %	2Q2021	3Q2021	4Q2021
Вкупна инфлација	2.4	2.8	3.2
Базична инфлација	2.3	2.9	3.0

%	2Q2021	3Q2021	4Q2021
Стапка на активност (%)	56.2	56.2	55.7
Невработеност на млади (%)	37.8	35.4	34.9
Просечна нето плата (ден.)	28,634	28,684	29,406
Раст на продуктивност (%)	19.46	4.94	9.27

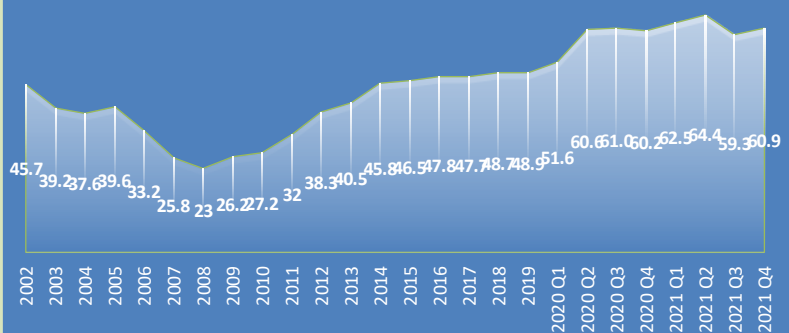
Годишен раст	2Q2021	3Q2021	4Q2021
M2	10.2%	11.1%	10.3%
Депозити	6.8%	8.3%	7.8%
Кредити	1.2%	4.8%	8.7%
Девизни резерви	10.7%	6.0%	8.4%

% од БДП	2Q2021	3Q2021	4Q2021
Трговско салдо	-15.6%	-12.1%	-22.7%
Приватни трансфери	17.1%	21.3%	17.6%
Тековна сметка	-4.3%	3.3%	-10.2%
Странски инвестиции	-7.7%	-0.8%	-5.8%
Девизни кред. / вкупни кред.	29.0%	29.4%	29.1%

Буџетски дефицит (% од БДП)

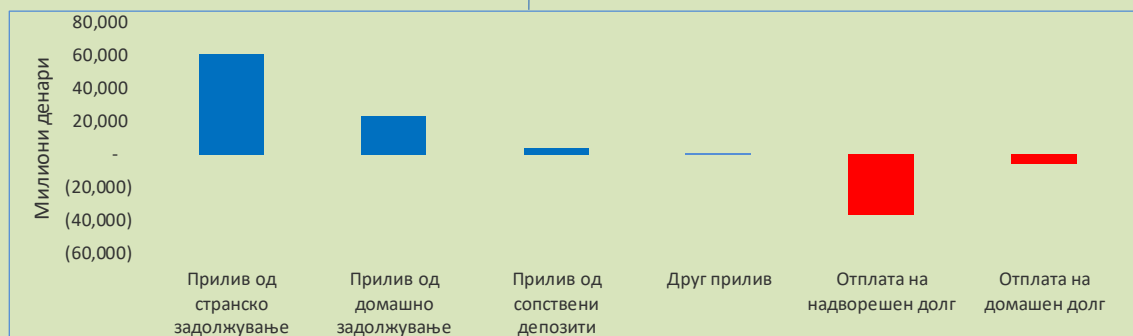
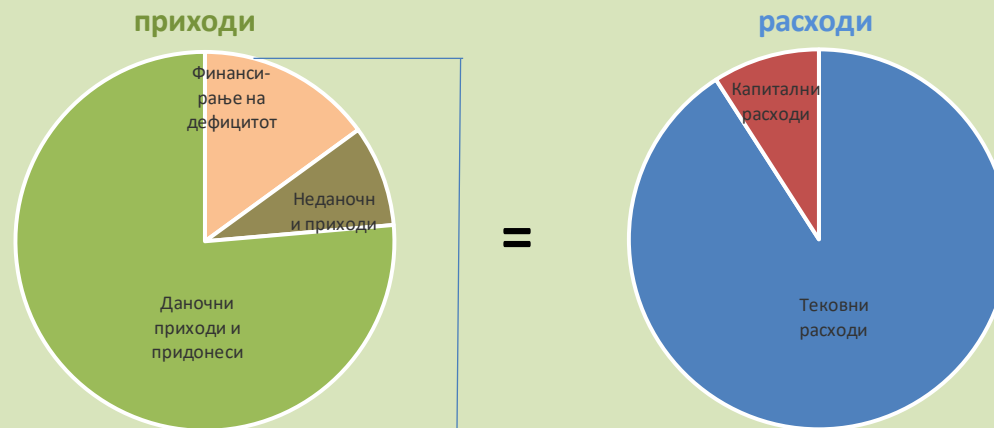
Јавен долг (% од БДП)

Структура на јавен долг

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

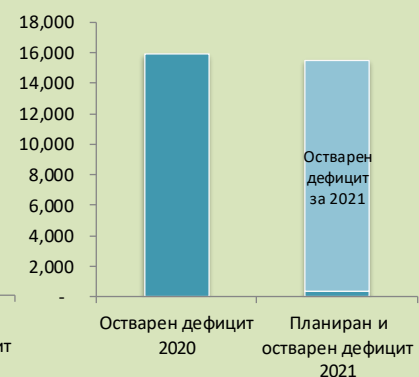
Во 2021, буџетскиот дефицит изнесува 5.3% од БДП и е во линија со проекциите.

Пензиски буџет

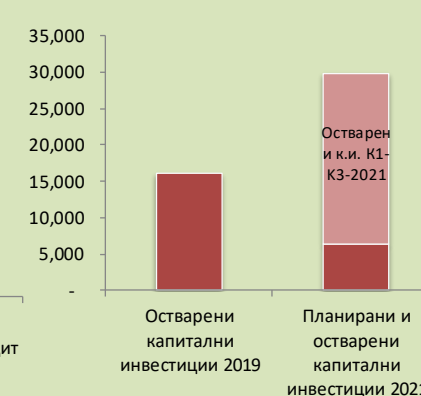
Во 2021, пензискиот дефицит е скоро целосно реализиран (96,3%).

Здравствен буџет

Во 2021, здравствениот дефицит е скоро целосно реализиран (97,9%).

Капитални расходи

Во 2021, капиталните инвестиции се значајно потреализирани со 78,5%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-2Q/21	1-3Q/21	1-4Q/21	1-2Q/21	1-3Q/21	1-4Q/21
Енергија	(25.3)	(0.6)	2.6	(3.9)	(3.8)	(3.6)
Интермедијарни производи, освен енергија	21.2	10.2	7.4	(2.7)	(2.1)	(1.5)
Капитални производи	9.4	0.9	(6.3)	1.8	3.5	2.8
Трајни производи за широка потрошувачка	14.6	22.1	24.4	3.0	3.9	4.0
Нетрајни производи за широка потрошувачка	7.5	(2.2)	(0.9)	(4.3)	(5.0)	(5.6)
Производство на прехранбени производи	0.1	(2.6)	(2.0)	(2.2)	(2.2)	(2.2)
Производство на метали	(16.8)	(19.7)	(21.9)	12.0	11.6	8.8
Производство на облека	(8.0)	(10.8)	(9.9)	(7.2)	(8.6)	(9.5)
Производство на неметални минерални производи	5.5	2.9	(2.6)	(1.9)	(1.5)	(0.5)
Производство на тутунски производи	8.0	6.4	28.7	(3.2)	0.9	4.2
Производство на пијалаци	6.9	5.3	5.4	(3.4)	(3.5)	(3.5)
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	43.9	42.7	49.3	3.9	5.1	6.2
Производство на електрична опрема	60.5	32.0	26.3	(2.9)	(1.2)	(0.1)
Производство на фабрикувани метални производи	(0.4)	(15.7)	(23.6)	4.2	4.9	5.4
Вкупно	6.6	2.9	1.4	(2.4)	(2.1)	(2.4)

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските, социјалните и развојните трендови и политики врз граѓаните во Северна Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за демократските процеси.

Истражувањето на Finance Think им помага на носителите на политиките, застапниците на политиките, креаторите на мислење, економските новинари и јавноста да ги разберат прашањата кои влијаат врз обичните граѓани.

Врз основа на статутот, Finance Think се стреми да постигне **три статутарни цели**. Тие се:

- Да придонесе кон подобрување на економските, социјалните и развојните политики и реформи преку продуцирање докази, базирани на истражување и водени од податоци.
- Да се зголеми ефектот од производите на Finance Think врз целните групи (вештини), донесувањето политики (политики и реформи) и општеството (свесност).
- Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, со цел посилено влијание врз економските, социјалните и развојните реформи и врз ефектите што соодветните политики ги имаат врз граѓаните.

Програмски области

- Политики на раст и развој
- Фискална транспарентност и одговорност
- Конкурентност и пристапување кон ЕУ
- Сиромаштија, вработување и вештини
- Родови и доходни нееднаквости
- Социјално претприемништво и жени
- Миграција и дознаки

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2022 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk